

Det Anarkistiska Biblioteket

"Flyktingkrisen" och min revolt

Anonym

Anonym
"Flyktingkrisen" och min revolt
April 2016

Text ursprungligen publicerad i Upprorsbladet nummer 11, april 2016.

sv.anarchistlibraries.net

April 2016

I månader har jag nu kämpat med att hitta ett perspektiv för mig själv och mina idéer, i vad som har kommit att kallas för "flyktingkrisen". Ett perspektiv där jag varken förlorar mig själv och min revolt i något slags aktivism eller där jag ytterligare distanserar mig från den verklighet jag vill förstöra, genom att sakna en seriös analys. Där många har gått i fällan, må det vara i självuppostringens eller demokratins eller något annat, har jag stått kvar på samma ställe och stampat. Jag har kritiserat de som gått i fällor. Jag har i ena stunden med pacificerad fruktan sett flyktingförläggning efter flyktingförläggning brinna ner i Tyskland och Sverige och i nästa sökt konfrontation med nazister - intalades mig själv att dessa "antifa-äventyr" har varit försök att bibehålla en förankring till verkligheten utan att riktigt lyckas övertyga. Jag har stått kvar på samma ställe, oförmögen till att självmedvetet integrera denna nya verklighet i mina idéer och stärkt mig själv i att jag åtminstone inte har uppoftat mig själv för att utföra statens arbete.

Jag ser inte det som min uppgift att hjälpa någon till att bli en god "ny" medborgare i det ena eller andra landet där jag befinner mig. Jag ser det snarare som min indirekta intention, det vill säga som en medveten konsekvens av min direkta intention, att genom min revolt och mina kamper visa vilka och vad som håller tillbaka våra individuella friheter och att de går att angripa. För att någonstans klargöra vad jag menar för dig som läser det här, måste jag börja med min utgångspunkt:

Min Revolt. Mitt beslut att trotsa de auktoriteter som försöker styra och kontrollera mitt liv i alla dess skepnader – från uppväxten i en patriarkal kärnfamilj och den livslånga kampen mot den roll jag fostrats till; en trogen slav under staten, arbete och den kapitalistiska produktionen, moral av olika slag, flockmentaliteter, teknologins utveckling med flera – och mitt beslut att angripa dem inom mig själv såväl som dess fysiska strukturer och personifieringar. Min strävan efter att leva utan några institutionaliserade hinder för mitt självförverkligande. Det är här min revolt börjar och slutar, i mig själv och i mina val. Det är också härifrån som varje kamp jag skapar utgår. Varför detta är viktigt för mig att poängtera, är att denna utgångspunkt skiljer sig starkt från den som tar avstamp i en rörelse, en grupp, en moral eller en idé (socialism, nationalism, feminism, anarkism etc.). Emedan jag inte revolterar för att förverkliga en uppsättning idéer formulerade av andra, utan för att förverkliga mig själv och mina drömmar, revolterar jag också mot dessa ideologier – hur nära dess idéer än kan ligga mina egna. Jag är anarkist men bara genom att jag strävar efter min egna föreställning av anarki.

långsiktiga vinning ligger i att vidga min individuella revolt och i dess kvalitativa utveckling, om så genom social revolt eller genom att samla på mig andra auktoritetsföraktande erfarenheter.

Jag vill inte bara se denna text som ett perspektivsökande för mig utan ser det också som en uppmaning till alla antiauktoritära att se situationen för vad den är bortom den demokratiska retoriken, att skapa de utrymmen som krävs för den egna analysen, den egna kampformuleringen, den egna revolten och inte blunda för de motsägelsefulla situationer detta samhälle placerar oss i. En uppmaning till att bryta sig ur dem och själv skapa situationer och att själva välja hur vi handlar i dem. Till att se vart det leder när en försöker integrera dem som står utanför normaliteten, istället för att attackera denna normalitet.

Jag har inte skapat denna kris och jag har inte för avsikt att lösa den. Framför mig rasar detta samhälle konstant men byggs upp igen innan de första takpannorna hunnit slå i marken. Jag kan inte uppmantra någon till att fortsätta bygga med mig på detta mardrömsbygge, jag kan bara dela mina försöka att vara en av de som förstör och en av de som hindrar återuppbyggandet.

ras, blir det påtagligt att den direkta kontakten mellan revoltörer saknas. Att spontant svara på en revoltisk handling är gott nog men mer eftersträvansvärt är förstås att gemensamt kunna koordinera dem och bygga upp gemensamma ögonblick av revolt. Det finns flera exempel då detta har skett, vissa finns att läsa om i andra texter i detta nummer, och i dessa exempel står två saker klara: Det första är att de kamrater som har tagit sig för detta har gjort klart från första början att de söker kontakt med andra kämpande individer, det vill säga individer som inte söker en integration under förtryck och vidriga levnadsförhållanden, utan som motsätter sig auktoriteter och den våldsföring som utövas av dem på dess individ. Det andra är att det krävs ett aktivt och ärligt kontaktsökande. Att stå vid sidan av flyktingförläggningen och kritisera de som jobbar infrastrukturellt och gnälla på att ingen är radikal nog, att ingen revolterar mot dessa förhållanden, är lika mycket att förakta som de borgare som skänker pengar till Röda Korset. Ärligt också på så vis att de inte sökt kontakt genom att utge sig för att vara hjälpande händer som ska göra tillvaron bättre för någon, utan att de är denna verklighets fiender - vilket klargörs antingen i samtal genom gallerförsedda fönster, brev eller genom flygblad som på olika sätt sprids - och att de söker medkämpar i detta.

”Refugees Welcome” är en välmenad gest från dem som vill bevara den rådande ordningens strukturer men önskar att de vore bättre och kämpar med att förändra dem till det bättre. Jag välkomnar inte någon till något jag inte vill dela i njutning med den jag bjuder in. Och att erbjuda någon samma bojer och samma fängvaktare, om än ännu mer sadistisk mot främlingar och normavvikande, som jag själv tampas med, det är ingenting jag gör frivilligt. ”Refugees” Welcome till denna verklighet och till mitt uppror mot den.

Min strävan efter frihet, efter anarki, där varje individ kan skapa sig själv och sina relationer enligt egen vilja och förmåga, förändrar sig inte genom en eller flera kriser, genom att det spelas på mina empati-känslor eller inte. Detta samhälle och dess patriarkala strukturer, staten, den kapitalistiska produktionen, massidentiteter och -mentaliteter (religioner, folk, nationalism, politiska organisationer etc.), allt som tvingar oss till att ge avkall på våra önskningar och viljor, tjänar alla på ett eller annat sätt på denna så kallade flyktingkris, på miljoner människors lidande, och det enda rätta för mig enligt min individuella etik, är att se hur jag kan vända denna situation till min vinning. Där min

Med avstamp i mig själv och min egna revolt vill jag inte stå ensam i min kamp. Dels skulle det vara outhärdligt tråkigt men också för att min individuella kraft har sina begränsningar inför en fiende med miljarder potentiella försvarare. En fiende med en drivande kärna av mekanisk livlöshet, uppbyggd i folks tankar och handlingar, speglad i asfalt och betonggjutna kvadrater, kräver mer än en organisms envisa revolt för att krossas. Revolten behöver delas för att den ska nå nya nivåer och för att ständigt kunna utvecklas. Därför är min revolt och mina kamper också sociala och lika mycket som jag söker svagheter i de rådande maktstrukturerna, söker jag också medkämpar, medbrottslingar, rebeller och revoltörer, som i ögonblicket eller långsiktigt delar mina mål och idéer.

Å ena sidan kan det kanske te sig dogmatiskt, så som jag radat upp det, men det är samtidigt för mig ingen ideologi jag underkastar mig utan insikter jag kommit fram till genom alla mina erfarenheter, diskussioner och genom min nyfikenhet. Å andra sidan, varför skulle jag samarbeta eller gå in i en grupp vars syften tjänar till att integrera min eller andras revolter i de rådande strukturerna (jag tänker i första hand på parlamentariska grupper men även utomparlamentariska som till exempel Allt Åt Alla¹)? Eller varför skulle jag anpassa mig efter andras idéer, moraler, uppförandekoder eller strukturer, när de inte överensstämmer med mina – oavsett om vi båda kallar oss anarkister eller inte?

Vad detta innebär i praktiken är något som sällan besvaras i texter med många krumeluriga ”kodord från den ena eller andra hörnan av det anarkistis-

¹ Allt Åt Alla är en imponerande skicklig organisation, i det att den vet hur den värvar medlemmar och volontärer. Om det är med hjälp av att flera av dess grundare och tillkomna medlemmar är välutbildade inom passande områden och väl förankrade i kultur- och mediaetablissemang eller inte, kan jag inte svara på. Men med en principförklaring enligt följande: ”Arbetarklassen är heterogen med en gemensam nämnare – att vi saknar makten över vårt arbete, avlönat så väl som oavlönat. Vi ska som organisation delta i de frågor och konflikter som för arbetarklassen samman. Vi är motståndare till alla former av klassamarbete. Vårt mål är ett samhälle organiserat efter principen: av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov. Vi är en av flera revolutionära organisationer. En mångfald av taktiker, strategier liksom organisationer och nätverk är nödvändiga i kampen för klassamhällets avskaffande. Vi verkar för att skapa rörelse i klassen genom kontinuerligt och öppet arbete, bortom tillfälliga aktionsgrupper och dolda agendor.” är det för mig uppenbart att de inte utgör ett hot mot den rådande ordningen utan bara mot dess rådande sociala organisering, på ett teoretiskt plan. Vad de mer reellt utgör ett hot mot är just den sociala revolten, genom att de utger sig för att vara en, om inte den radikalaste, lösningen på samhällsproblemen, lockar till sig medlemmar och ser till att vara närvarande i varje potentiell konflikt för att se till att den inte eskalerar (till anarki kanske?...) och att potentiella revoltörer istället organiserar sig för diskutera klass och hur en bäst kan bli den nye härskaren över produktionsmedlen.

ka idéspektrat”. Jag vet inte heller om jag vill klä av mig naken med att beskriva mitt livs detaljer i en offentlig text och lämnar därför även i denna text, mina ords innebörd till läsarens fantasi. Uppenbart är dock att jag varken kan, vill vara eller är någon ”professionell” anarkist, revoltör eller terrorist. Jag har min vardag där mina inre och yttre auktoriteter och demoner manifesteras och det är där jag bekämpar dem bäst jag kan.

Med detta som utgångspunkt kommer vi till temat i fråga:

”Flyktningkrisen”

Detta ord har använts flitigt de senaste månaderna men det är sällan som själva innebörden förklaras närmare än i omedelbara rapporter eller nyheter. Då det är media och makthavare som har etablerat och bestämt innebörden av detta begrepp och det är också de som har avgjort tidpunkten för att börja använda det, kan vi börja med deras definition av den. Den avser den ökning av antalet flyende individer som passerar en eller flera EU-länders gränser eller som misslyckas med detta på grund av statliga/privata säkerhetsstyrkor eller på grund av de extremt farliga flyktvägarna. Krisen består i att dessa individer är och förblir okontrollerbara för staten så länge de inte har registrerats, vilket i sin tur innebär att de kostar staten pengar i dess försök att antingen hålla dem utanför gränsen eller i att ”fånga in dem” och registrera dem. Krisen omfattar förstås också asylmaskineriet där staten måste ordna uppehålle för varje registrerad individ samt den påföljande byråkratiska processen, sedan integrationen eller utvisningen. Eller om den som fått avslag gått under jorden, snutlönerna för de snutar som söker efter den. Och samtidigt omfattar krisen politiken, där de olika staterna försöker tillfredsställa och/eller forma den allmänna opinionen – oavsett om denna opinion försöker sätta eld på flyktningförläggningar eller bär refugees welcome-tröjor.

Det rör sig i grund och botten om en kris i statens sociala kontroll med å ena sidan upprörda medborgare från alla läger och å andra sidan ett enormt antal individer som frivilligt eller ej är okontrollerbara för staten.

För mig har detta ord, ”kris”, kommit att bli synonymt med omstrukturering av våra levnadsförhållanden i samhället. Det har de sista decennierna tagit sig uttryck i ett hårdare arbetsklimat, det vill säga att det är svårare att undvika arbete och de o/frivilligt arbetslösa jagas hårdare av myndigheterna, i mer övervakning och en krympande plats för individen i dess eget liv (samtidigt som möjligheterna att utforska den riktiga världen minskar, expanderar

frukta utan tvärtom folk som vill hjälpa. Som ett slags motpol till främlingsfiendlighet och hård asylpolitik. Det väcker emellertid frågor hos mig som: Vad vill du välkomna någon till? Till förläggning, gatan eller förvar? Segregation, rasism och att ständigt bli misstänkliggjord? Eller om personen någon gång skulle komma nära samma privilegier som dina – ett liv som går ut på arbete, självförnekelse och konsumtion?

Jag skulle personligen hellre vilja välkomna flyende individer till den kamp jag för om så bara min individuella revolt eller till en specifik eller diffusare kamp som jag delar med andra. Bland alla dessa flyende finns det förstås lika många potentiella vänner som fiender och att söka ett slags kamratskap i någon som stämplats flyktning, av just den orsaken, är dömt till att misslyckas. Här har vi återigen det främmandegörande värdet som utgångspunkt i motsats till ”interindividuell” kontakt. Visst har du exploateringen som en anknytningspunkt. Visst delar majoriteten av alla som stämplats flyktning det faktum att de tillhör de mest oskyddade (från såväl staten som sociala nätverk) och oönskade i samhället och de lever i en vardag av mycket starkare ovisshet, rasism, byråkratiskt och fysiskt förtryck än ”vita” med papper eller integrerade icke-vita med papper. Bara de olika förutsättningarna för något så enkelt som att röra sig i samhället, bli sjuk, ta del av det som staten erbjuder alla sina korrekta medborgare. Att fokusera där och skapa analyser, skapa förslag till gemensamma kamper, söka kontakt och kamratskap genom att på olika sätt närvara i ”deras” verklighet, kommer tveklöst att resultera i nya möjligheter till kamp men inte till en som baseras på revolterande individer, utan på ”integrerade aktivister och främmande flyktingar”. Idéen om ”flyktingen” som den nye proletären är dömd till misslyckanden och pinsamheter.

Den enda punkt här, från vilken jag ser en möjlighet till att utveckla en kamp med social revolt som mål, är att finna de som själva revolterar och visa sig solidarisk med dem. Att finna varandra i våra revolter och stötta varandra i det. Där den ene undviker registrering, organiserar den andre skydd; där en kravallar i förvaret, sätter en annan plitbilarna i brand; där en skriver en text om situationen på flykt, i förvar, etc. översätter en annan och en tredje publicerar; där en grupp individer försöker ta sig över ett nybyggt gränsstängsel, angriper en annan grupp individer gränstationen; där en gör våldsamt motstånd mot sin utvisning, omringar en annan grupp individer de utvisningsverkställande snutarna. Detta förutsätter förstås en dynamik över murar mellan läger och lägenheter och innebär ett aktivt kontaktsökande. Visst går det att reagera på nyheter om den ena oroligheten efter den andra men det är oftast för sent när nyheten når en. När den solidariska handlingen inte kan kommunicera

nin...), och flyktingförläggningar började angripas i allt högre frekvens, ökade förstas förslagen på att intensifiera det antifascistiska arbetet¹⁰. Men allt sammantaget kom det från de antiauktoritära papperslösa-gruppernas håll knappt aldrig mer än uppmaningar till infrastrukturellt arbete.

Exemplet där antifascister av olika slag försvarar flyktingförläggningar mot nazister och "oroliga medborgare" är talande för detta dilemma. Om så ruggiga tältläger i en förort till Hamburg eller tidigare obebodda byggnader i Freital eller Heidenau: Individer och grupper förlorar sig i ett perspektiv där det finns olika grader av "onda" och där staten i detta läge betraktas som "mindre ond" eller ibland till och med som god eller något som kan utnyttjas i kampen mot en större ondska – rasism, fascism, "okunskap" etc. – vilket helt bortser från att dessa utgör redskap för staten i dess maktutövande. För att inte lämna utrymme åt självorganiserad och autonom konfliktlösning och för all del konfliktskapande, sprids och uppmuntras idéer och identitetsbegrepp som leder till konstruerade konflikter, där staten "måste" vara medlaren och kontrollinstansen så att inte alla lever ut sin barbariska anarki. Det vill säga, när antifascister bortser från det och går in i detta perspektiv, agerar de som statens fotsoldater, frivilligt, obetalt och i tron att de gör något gott. Men med eller utan nazister på gatan, så är staten oupphörligen den som administrerar och som ständigt söker nya vägar att effektivisera och intensifiera kontrollen över våra liv. Med det sagt vill jag inte förminska det verkliga hot som nazister och auktoritära pöbelhopar utgör, utan lägga tonvikten på att staten alltid är, har varit och kommer att vara en frihetstörstande individs fiende, oavsett vilken skepnad den uppenbarar sig i. Och att på något sätt skydda dess strukturer – om så fysiska eller administrativa – innebär att också skydda staten från den revolt den vill hålla dig borta ifrån. Det finns inget generiskt svar på detta dilemma och varje situation kräver sin analys, vilket är lättare sagt än gjort när allt som sker är brådstörtat och följer hastiga politiska beslut fattade någon annanstans, men jag ser ändå möjligheter i att ifrågasätta de invanda mönstren i till exempel antifascistiska reaktioner snarare än att gå på gång finna sig själv i statens frivilliga tjänst.

Så vad innebär egentligen Refugees Welcome? För mig innebär det en politisk slogan som klargör att om du är flyr undan något och vill "komma hit", det vill säga till platsen där personer uttrycker denna slogan, så har du inget att

blixtsnabbt den värld du kan utforska i din minutiöst uppkopplade närvaro genom mobiltelefonen, datorn, TV:n osv.), gentrifiering, militarisering av städerna och en allt hårdare kriminalvård där samtidigt gränsen mellan innanför och utanför murarna sakta suddas ut. Oavsett vad det har inneburit mer av, har det inneburit mindre utrymme för revolt och mindre utrymme för att experimentera med frihet.

De enklaste exemplen på detta är förstas 9/11 (om än det inte kallas kris i folkmun), där en krisartad situation banade väg för de mest omfattande utvidgningarna sedan kalla kriget av makthavarnas kontrollapparater, inte bara USA:s utan i ett globalt perspektiv mer allmänt. Nationalismen växer sig starkare, om så kring 9/11 eller en naturkatastrof eller en ekonomisk kris. Staten pekar på hotet och i nästa ögonblick på lösningen: en enad och sammanhållen nation med tillit till dess ledare. Oavsett vilka föreställningar som propageras och av den rådande ordningen (stat, media, kulturetablissemang, skola, sociala traditioner och högtider, etc.) och alla som delar gemenskapen, manifesteras den nationella gemenskapen i underkastelse, förtryck och frånvaro av autonomi; i en vardaglig gemenskap där alla utgör inget mindre än kuggar i ett hjul. De senaste åren har också EU-identiteten trätt in som en ännu ridderligare tillhörighet.² Men tillbaka till exemplen: Krisen var terroristattentaten, svaret på krisen: att på några år göra varje större flygplats på jorden bättre kontrollerad än många fängelser, den globala registreringen av individer i deras vardag till ett nät med ytterst små maskor, lagändringar (t.ex. patriot act) etc. Terrorattacker stannade inte i USA. I London ledde ett par attacker till rättfärdigandet av omstruktureringen av staden, till den statligt näst mest kameraövervakade i världen³ och även här utvidgandet av registrering på en individuell nivå i form av biometrisk pass, sammanslagning av databaser med alla medborgares uppgifter och allt mindre utrymme för avvikelser i allmänhet⁴. Vidare exempel är de senaste årens ekonomiska kriser som i flera fall har lett till att världsbanken eller ECB skuldsatt ytterligare ett land och ökat sin makt och sitt inflytande över världsekonomin. Den ekologiska krisen, som har varit på modet sedan i varje fall 70-talet, har gett oss grön kapitalism och har dessutom hjälpt till att stärka känslan av individuellt ansvar hos människor inför samhällets överlevnad, snarare än att ifrågasätta samhällets fortsatta existens.

² Detta stycke skrevs två dagar innan terroristattentaten i Paris, november 2015.

³ Chicago, USA, kommer före då de integrerat privata CCTV-kameror i deras övervakningssystem. Om London skulle göra detsamma så skulle förstaplatsen vara säkrad.

⁴ I skrivande stund har även en motion lagts fram av MP Theresa May för det brittiska parlamentet, där de sista formella gränserna för Storbritanniens allsmäktiga övervakning suddas ut...

Så vilken omstrukturering kan vi vänta oss av denna kris? Till viss del kommer nog fler saker att uppdagas framöver, då det är en så färsk och ännu pågående kris men ett exempel är förstås gränsövervakningen. För att ge ett ännu mer konkret exempel som kan ge en glimt av vad som komma skall, conex16 i Schweiz. En militärövning som gick ut på att simulera en situation där "gränserna svämmas över med flyktingar" och de måste stängas. Men de övade inte bara målskytte på flyende individer, utan en stor del av övningen gick också ut på att stävja sociala oroligheter, det vill säga counter insurgency tactics i stadsmiljö, att slå ner kravaller och uppror.

De senaste veckorna stängdes gränserna i Sverige och ID-kontroller blockerar nu vägen in i Sverige för alla som inte passar in i bilden av en ordentlig medborgare, det vill säga för papperslösa, andra flyende, kriminella av olika slag, de flesta av oss som ofrivilligt lever eller som försöker leva på randen av samhället. Regeringen föreslår hårdare tag och det, när denna reform nu inträder som ett svar på krisen, innebär troligen att vi redan nu ser det kommande normaltilståndet - med eller utan "flyktingkris". Jag vet inte vad som kommer att uppdagas framöver i termer av omstrukturering av samhället men ser vikten av att inte förlora sig i krismomentet, utan att försöka se vad statens handlingar leder till och vad det kommer att betyda för våra möjligheter att bekämpa den.

Individer som flyr in i Europa klumpas ihop och kallas flyktingar, förvisso korrekt då de har gemensamt i att de flyr men att sedan lägga ytterligare någon form av generaliserat värde i det begreppet är på alla sätt orimligt. Hundratusentals, miljoner, olika viljor, behov, drömmar, bakgrunder och erfarenheter kan omöjligt klumpas ihop, utan att samtidigt krossas och underkastas detta värde. Med ett ytterligare värde utöver det generaliserade adjektivet - att en flykting är en person på flykt - skapas även främlingskapet - där jag eller "vi" är normen och de som stämpas som flyktingar blir till "de andra". Vilket i slutändan gör att ett perspektiv som utgår från ett sådant värde också utgår från den norm jag vill förstöra, den verklighet och vardag som suger ut mig och begränsar mig från min frihet. Alltså rör det sig om individer som du och jag, lika unika, men som till skillnad från i alla fall mig, måste, ville, var på liv och död tvungen, att söka sig till en till synes säkrare plats eller i vart fall en plats som i dess föreställning inger en tryggare framtid. I alla dessa individers väg står, liksom det för mig på en helt annan nivå gör för mitt självförverkligande, stater,

handlade därefter, obundna av de demokratiska och till viss del också de radikalpolitiska krafterna. Detta medan de mer demokratiska grupperna kämpade med att bibehålla ett bra ansikte och inte skapa en dålig mediabild⁸. Under denna tid (2013-2014) innebar bärandet av en Refugees Welcome-tröja för många en väldigt radikal position - inte bara att du inte är främlingsfientlig, utan också att du stödjer de sociala spänningar som gång på gång eskalerade på gatorna⁹. Att du valt sida i vad som då var en mycket konkret och kännbar konflikt mellan den etablerade ordningen och de som fått nog av den.

Under de sista kvartalen av 2015 antog Refugees Welcome en annan betydelse. Angela Merkel såg sin chans till att bli ihågkommen som den goda järnladyn och öppnade sina armar för flyktingströmmen. Utan att någon visste ordet av bar hela samhället Refugees Welcome-hoodies och enorma insamlingar arrangerades. De som hade tid över från deras karriärism anslöt sig till olika demokratiska organisationer och hjälpte till med den massiva integrationsprocessen. Alla var plötsligt solidariska enligt den andra varianten och en ny moral bredde ut sig i de sociala sammanhangen och medierna. "Om du inte hjälper till är du inte en bra människa, en egoist som inte kan tänka på andra". Parallellt med detta ökade förstås också trycket på de anarkistiska eller anti-auktoritära grupperna. Och med det trycket blev den inneboende drivkraften i flera fall något klarare - möjligheten att ta ett steg tillbaka och finna en klarare position för sig själv (innan en kastar sig in i en storm av diffusa demokratiska krafter) den ignorerades under den moraliska plikten och frånvaron av klara perspektiv. Så från de grupper och individer med den mest omfattande samlingen av erfarenheter med ett anti-auktoritärt arbete kring flyktingar, kom det aldrig något förslag till kamp mot de som orsakar flyktingströmmen, det vill säga de som skapar de situationer som dessa individer flyr ifrån och samtidigt är de som administrerar vårt vardagliga lidande. Det kom blott ett eko av vad jag dagligen kunde läsa i tidningarna under augusti och september. I takt med att opinionen började vända och Heidenau blivit det enda exemplet på en specifik kamp i denna sociala spänning i Tyskland (ursäktade den bittra iro-

⁸ Dessa jublade till exempel när en präst tog in flyktingar i sin kyrka och skyddade dem från "rasprofilerade poliskontroller". En präst som senare kritiserade olika radikala grupper för att politisera Lampedusa-gruppen men kanske intressantast av allt, som demonstrerade i solidaritet med skadade snutar, i protest mot våldet mot polisen. Inte så överraskande kanske men för mig ytterligare en viktig markör då liksom nu, vem som när det kommer till kritan backar upp vem.

⁹ En ögonblick värt att minnas är hur St. Paulis hipsters byggde julgransbarrikader och eldade i vart och vartannat gatuhörn medan demonstrationer och "vilda promenader" ägde rum på andra håll. Några stannade till och med en lastbil full av granar, övertalade föraren att tippa av granarna så att barrikaderna kunde hållas vid liv.

säga att det är en fråga om bra och dåligt med dessa två varianter, för mig kan de båda vara lika dåliga i avsaknaden på perspektiv. Även om den första förstås ligger närmare min definition av solidaritet, så är det för mig inte nödvändigtvis synonymt med att vara ett revoltiskt perspektiv – ett perspektiv där omkullkastandet av det existerande, av auktoriteter och förtryck, är centralt – och där det handlar om att göra själva temat flyktingsupport till medel och mål i sig, ser jag för mig själv bara ett utrymme för aktivism och inte för social revolt. För mig är aktivism och social revolt inte förenbara, då aktivismen för mig som bäst är reformens extremism. En elitistisk skara angriper symtom efter symtom och förvisso vinner segrar, så som de själva formulerar dem, men som i det långa loppet aldrig kommer närmre en social revolt än de reformistiska förändringar av den rådande ordningen de åstadkommer, som sedan i de flesta fall blir nya förfinade instrument för makthavarna och den sociala kontroll de administrerar. För mig är skillnaden mellan aktivism och en kamp som utgår från min individuella revolt, inte nödvändigtvis bunden till idéer, till om jag kallar mig upprorisk anarkist, appellist eller individualist, utan till hur jag utformar min kamp och mitt liv; till hur praktiken ser ut. Om jag å ena sidan känner att världen ligger på mina axlar och jag måste rädda den eller att jag måste fylla min projektkvot för att vara lika produktiv och verksam som alla i min omgivning verkar vara, gå på varje demonstration, ha ett projekt att prata om, läsa varje ny artikel som publiceras och delta i varje aktion. Eller om jag å andra sidan reflekterat och rotat i mig själv formar mitt liv och mina projekt efter vad jag i stunden ser som den mest passande vägen för att nå dit jag vill. När det enda som tillåts existera är den moraliskt tungt vägande ”solidariteten” och den aktivism den fordrar, så finns det inte mycket utrymme för social revolt, ens om den genomförs av dessa flyende individer. Det finns så många fler möjligheter när en söker sig bortom det allmänna och moraliska.

I t.ex. Hamburg i Tyskland var sedan 2013 kampen kring Lampedusa-flyktningarna något som ledde till stora sociala spänningar i staden och som bidrog till en mängd attacker mot myndigheter, politiker och företag, till okontrollerbara spontandemonstrationer och till massiva kravaller – som mest intensivt under ett halvårs tid men det följde även efterskalv ett halvår senare. Denna kamp drevs i första hand av strukturer från den förstnämnda varianten ovan, och drevs på ett politiskt sätt för att se till så att individerna i Lampedusa-gruppen fick uppehållstillstånd men de allra mest offensiva initiativen togs av individer och grupper utanför dessa strukturer och utanför den politiska arenan. Det var individer och grupper som utifrån de egna analyserna valde att formulera egna interventioner i denna spänning och

deras gränser, intressen och alla de resurser de har för att försvara dem. Stater som från första början visat sin främlingsfientlighet – antingen då det redan är ett aktivt redskap inom den nationella politiken eller då staten faktiskt saknar samma kapacitet som t.ex. Sverige och Tyskland på grund av dess sociala och ekonomiska tillstånd – och som snabbt bygger stängsel, murar och sätter in militär och kravallpolis redan innan den första stenen är kastad. Andra stater som vet att spela på gamla kristliga traditioner för att skapa gratis arbetskraft för dess migrationsverks räkning. Som vet att fänga annars statskritiska vänsteristers hjärtan, när de besöker hipsterkvarteren för att se vilka tröjtryck som är mest populära på gatan och sedan omvandla trycket till ett (som alla andra) innehållslöst politisk budskap. Eller innehållsrikt beroende på hur en ser det⁵. Stater som efterhand ångrar sig då den verkliga prislappen uppenbarades sig eller som tröttnade på att behöva omorganisera efter varje nedbränd förläggning och som hellre stänger de tidigare så förbehållslöst öppna gränserna och hellre ersätter av anarkister och autonoma krossade fönsterrutor på migrationsverket, än att jaga fascister på landsbygden.

Väl på andra sidan EU-gränsen väntar statens byråkrati och förvaltning av ens liv. En omvandlas snabbt till siffror i olika databaser och register, blir till papper på olika skrivbord i väntan på att få en stämpel. Tågstationer, tält, barracker, golv, mark eller förvar. Oavsett vart en hamnar kommer en att introduceras till några av de våldsammaste plågor staten kan uppstå med sin byråkrati – väntan, ovisshet, misstro, alltid något som krånglar, något som måste göras om eller läggas till. Väntan...Och pang! Plötsligt kommer det byråkratiska beslutet och oavsett vad utfallet blir, så manifesteras den utövade makten – förvaltandet av människor och deras möjligheter att leva genom ett socialt organiserat maskineri. Inte nog med denna väntan och ovisshet, i nästan varje möte med myndigheter, med folk på gatan i affärer, kollektivtrafiken, möts en av fördomar och misstro, undvikande eller dömande blickar. Nazistvin som som attackerar en och som driver på hetsen mot en, i den roll en tilldelats i och med flyktinstämpelein. Pöbelhopar av eller bara enskilda ”oroliga medborgare” som ser den så kallade flykten som ett hot mot dess framgång och lycka i detta samhälle. Eller som ett hot mot den identitet som håller samman ”det svenska folket”. Intellekтуella idioter från hela den politiska skalan som använder den roll en tilldelats när de antingen är ”realistiska” och förkunnar att det ändå finns socioekonomiska gränser för hur många flyktingar en stat kan ta

⁵ Politiker utbrister ”Refugees Welcome” och skickar sina hundar på roma-individer för att utvisa dem. Politiker besöker flyktinförläggningar eller möter flyktningbarn i TV-studion medan gränserna stängs. Kriminalvården gör om anstalter till flyktinförläggningar...

emot eller ”utopiska” dito (dystopiska om du frågar mig) när de presenterar sina förslag till en ”solidarisk stat”, en stat som tar hand om alla och välkomnar alla.

Givetvis möts en också av hjälpande händer, vilket i sig är en komplicerad fråga. I många fall handlar det i ena fallet om att oengagerade medborgare erbjudsatt lätta sitt samvete genom att skänka kläder, mat, datorer och cyklar, och i det andra fallet om att goda medborgare tar på sig ansvaret för att integrera en individ i samhället. Och med de flesta flyende individers främsta fokus: överlevnad och trygghet i åtanke, är ofta integrationen i ett nytt samhälle ett litet pris att betala för att undkomma krig, tortyr, svält och död. Det är ett dilemma, då hur mycket jag än vill förstöra det samhälle som dessa individer kanske kommer att integreras till, vill jag inte döma en individs självbevaringsdrift och kamp för överlevnad. Men jag återkommer till detta senare.

Konfronterade med det ökade antalet flyende individer som lyckats ta sig över gränserna och som slutat upp i flyktingläger eller på gatan, parallellt med den mediala uppmärksamheten, som minutöst breder ut sig och reproduceras i sociala medier tills dess att ingen kan ignorera vad som händer, har hela samhället – från dess rebeller i bottenlammet till de mest privilegierade – i vart fall insett att någonting är på gång. Vid sidan av de som skiter fullständigt i vad som händer har två linjer stakats ut och på olika sätt fått fäste i samhället. Den ena är solidariteten⁶ och den andra är främlingsfientligheten. Jag finner för mig själv ingen plats i dessa två och finner, till mångas förtret, en gemensam nämnare för dem och det är att de båda bidrar till upprätthållandet av den rådande ordningen och tjänar som garantier för dess fortlevnad. Men den av de två som intresserar mig i denna text är solidariteten och den vill jag gärna fördjupa mig i.

Så länge som anarkister har existerat i självutnämnda termer, har också en kamp mot statens registrering och sociala kontroll existerat. Det, tillsammans med utvecklandet av metoder att undkomma repression från staten, har integrerat ett slags självklarhet för anarkister i att forma strukturer för att gå under jorden, för att förfälska officiella dokument och en imponerade praktisk solidaritet som omfattar allt från attacker mot den repressiva instansen eller

⁶ Med solidaritet menar jag inte min egna definition av solidaritet utan så som den har definierats under loppet av denna utveckling av staten, olika grupper och organisationer.

dess allierade till framgångsrika solidaritetskampanjer. I olika perioder genom åren har detta också utvidgats till att omfatta andra individer än likasinnade kamrater. Nu tänker jag i det närmaste på flyktingar och papperslösa men det har förstås funnits andra. De senaste decennierna har det enligt mig dock skett en förändring i det att detta har kommit att bli en ensakfråga – likt djurbefrielse, hbtq, ekologi och antifascism. Grupper som Ingen Människa Är Illegal, Asylgruppen, Aktion Mot Deportation och olika individer har profilerat sig och format sina kamper kring denna fråga och i praktiken upprätthållit dessa strukturer för individer som behövt gömma sig men också haft en offensivare approach med blockader, attacker och våldsamt motstånd. Det är en kamp som har pågått många år innan det var tal om någon flyktingkris 2015. Många, såväl i Sverige som internationellt, i dessa och liknande grupper, betecknar sig själva som anarkister eller i vart fall stats- och auktoritetsfientliga, och har en uttalad position mot nationer och gränser. Målet med denna kamp är och har varit, enligt mina erfarenheter, att skydda individer i en väldigt utsatt situation från statens repression och kontroll, samt att se till att dessa individer har en möjlighet att överleva. Samtidigt med en klar kritik kring integration, det vill säga, att målet inte är att skapa ”ordentliga medborgare” utan att hjälpa individen på dess villkor och omedvetet eller medvetet introducera den för den samhällskritik som ligger bakom deras handlingar.

Ibland i samarbete med dessa grupper men oftast parallellt och med ett ömsesidigt kritiskt förhållande till varandra, arbetar demokratiska grupper från kyrkan, ideella eller för den delen icke-ideella föreningar/organisationer⁷ inom lagens ramar och med ett klart mål att integrera flyktingar och papperslösa i det rådande samhället och introducera dem för de svenska sederna, lagarna och dess moral. Detta arbete går till allra största delen ut på insamling av kläder, leksaker och pengar, myndighetskontakt, organisering av (lagligt) uppehålle, språk- och integrationsaktiviteter. Det, för mig, innebär med andra ord att målet för dessa grupper är upprätthållandet av den rådande ordningen och de nyanlända individernas underkastelse av den kultur som härskar i denna del av världen. Eller i vissa fall sammansmältningen av den svenska med en annan auktoritär kultur.

I denna uppdelning är det förstås den senare definitionen av solidaritet som har kommit att dominera det medborgerliga engagemanget och innebörden av begreppet ”Refugees Welcome” de senaste månaderna. Jag vill inte med detta

⁷ För att nämna en: Röda Korset som också gjort sig berömt genom att administrera flyktingfängelser och förläggningar runtom i världen...